

A HTMT HÍREI**Megjelent a REGIO 2023. évi 4. száma**

A REGIO Kisebbség Kultúra Politika Társadalom negyedévenként megjelenő tudományos folyóirat 2023. évi 4. számának Székely mátrix című rovatában három tanulmány kapott helyet: Orbán Zsolt: Identitásépítés a székelyeknél 1867–1940; Márton János: A székelyföldi válaszdók nemzeti azonosságtudatáról a romániai magyar kérdőíves kutatások tükrében, valamint Papp Z. Attila Székely mátrix: történelmi önismeret című írása. [...] A Szemle rovatban pedig Szerbhorváth György, a Szerbiai kisebbségek örökös kényszerpályán című írásában arra tesz kísérletet, hogy rámutasson azokra a dilemmákra, amelyekkel a szerb történettudomány foglalkozik a szerbiai kisebbségek, azok kutatása kapcsán, másrészt kiemeljen néhány olyan problémát, amelyek új összefüggésekbe helyezhetik a vajdasági magyarok korabeli helyzetét...” Forrás: RegioTk.hu: [teljes cikk >](#)

ETF 300 - könyvbemutató és kerekasztal-beszélgetés

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Kiadója szeretettel meghívja 2024. március 20-án, szerdán 17 órára Egyed Emese: Francia iskola. Tanulmányok (ETF 300) című könyvének bemutatójára [EME székház, 1. emelet], és az azt követő beszélgetésre, melynek témája az Erdélyi Tudományos Füzetek sorozat története és jövője. A könyvet bemutatja: Balázs Hanna Imola...” Forrás: EME.ro: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA**Minden, amit a 2024-es NMT-ről tudni érdemes**

Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma jóváhagyta a 2024-es nemzeti multidiszciplináris teszt (NMT) megszervezésének és lebonyolításának naptári tervét. A teszt megírásának rendjéről és az idén bevezetett újításokról Tóth Attila, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Felvételi Bizottságának felelős titkára számolt be hetilapunknak. [...] A 2024-es multiteszt időszak sajátossága, hogy a korábbi évektől eltérően idén már nem három, hanem négy tárgyból kell megmérettetésen részt venniük a diákoknak. A négy tantárgyból három kötelező jellegű, ez az ukrán nyelv, matematika, illetve Ukrajna történelme, ezeket a tárgyakat mindenkinek teljesítenie kell. A negyedik pedig kötelező jelleggel szabadon választható: ukrán irodalom, angol nyelv, spanyol nyelv, német nyelv, francia nyelv, biológia, földrajz, fizika vagy kémia. [...] Azonban a mostani helyzet szerint főiskolánk 19 alapképzési szakra fog felvételt hirdetni, és mindegyik szak esetében kötelező lesz a nemzeti multiteszt eredményeinek felmutatása...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Czébely Ilona, a Viski Kölcsey Ferenc Líceum igazgatója

Jelenleg 362 gyerek tanul a tanintézményben, közülük mintegy hetvenen távoktatásban részesülnek. Az utóbbiak szülei háborús menekültekként távoztak Magyarországra, felerészből a harcok kitörésekor, felerészből az elmúlt két év alatt. Az oktatás e formájában levő gyerekek pedig félévente írt dolgozataikkal mutatják be tanulási előmenetelüket. Ez az oktatási forma a háború kitörésével vált gyakorivá Ukrajna-szerte, fejt ki Czébely Ilona iskolaigazgató. [...] Mi ennek akár örülhetünk is, hiszen amíg ezt vállalják a szülők, bízhatunk abban, hogy amint lehet, haza fognak térni. A háború kitörése után külföldre távozott családok 70 százaléka vállalta ezt az oktatási formát, a 30 százalékuk viszont már nemigen akar hazajönni, gyermekeiket magyarországi iskolákba járatják. [...] Megjegyezném: a helyi ukrán líceumban jelenleg közel 900 diák tanul. Onnan nem sokan mentek el a háború kitörése után, plusz a Belső-Ukrajnából érkezett háborús menekültek is értelemszerűen oda írátták be a gyermekeiket...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY**Megnyerte Románia a Verespatak-pert a kanadai Gabriel Resources ellen**

A washingtoni Nemzetközi Kereskedelmi Választott bíróság (ICSID) kihirdette döntését a Gabriel Resources által Románia ellen indított ügyben. Az eredmény váratlanul érte a román hatóságokat, akik az elmúlt hetekben mindenféle vészforgatókönyvet készítettek, még az is megfordult a fejükben, hogy népszavazást írnak ki, hátha most már beleegyezne a lakosság a kitermelésbe. [...] A bányáügy megosztotta tehát a politikai elitet, és az egyik legfontosabb szövetségese a kormánypártoknak, az ortodox egyház

sem támogatta azt. [...] Románia ügyvédje a Verespatak-perben: „azzal érveltünk, hogy a befektetőnek nem volt meg a társadalomtól az engedélye...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#) [teljes cikk 4 >](#)

A Rákóczi Szövetség felel ezután a Szülőföldön magyarul programért

Központosítja a magyar kormány a Szülőföldön magyarul elnevezésű oktatási-nevelési támogatási rendszert, tudta meg a Transtelex a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségéhez közel álló forrásoktól. [...] A Rákóczi Szövetség eddig is fel-felbukkant Erdélyben, elsősorban az iskolatáska-programja révén vált ismertté a szervezet: a magyar iskolába iratkozott kisdíákoknak osztottak iskolatáskákat és tanszereket. [...] A változtatásnak a lényege két fő csapásirány. Az egyik az a digitalizációnak a kérdésköre, a másik pedig a kommunikációnak a felerősítése. [...] Hisz ezután minden regisztrált tag közvetlenül a Rákóczi Szövetséggel tartja a kapcsolatot, nem a helyi szervezetekkel. [...] Nem annyira a program lebonyolításával járó erőforrások, sokkal inkább az erdélyi magyar családokra vonatkozó, naprakész adatok elvesztése volt fájdalmas akkor az RMDSZ számára...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Bírósági döntés született a tavalyi székely szabadság napján kirótt ezer lejes bírság ügyében

A marosvásárhelyi bíróság jogerős határozattal megsemmisítette azt az 1000 lejes bírságot, amelyet a Maros megyei csendőrség szabott ki a székely szabadság napja szervezőjére, Izsák Balázusra a tavalyi tüntetés után. [...] Ez a rendőrségi eljárást veszélyes, és azt sugallja, hogy a román csendőrségnek joga van minden más állami szerv helyébe lépni, amennyiben úgy ítéli meg, hogy az utóbbiak törvénytörő közigazgatási határozatokat hoztak – olvasható a 2023. december 28-án nyilvános ülésen hozott 3803/2003-as számú polgári ítélet indoklásában, amely nemrég vált jogerőssé...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Konferencia: Kutatásokat, örökségvédelmi projekteket mutattak be Szovátán

A marosvásárhelyi Arcus Egyesület, a kolozsvári Entz Géza Művelődéstörténeti Alapítvány és a szovátai Asio Egyesület március 8–10 között Műemlékvédelem Erdélyben címen tízedik alkalommal szervezte meg hagyományos szakmai konferenciáját a szovátai Teleki Oktatási Központban. [...] Többek között a Kovászna megyei bibarcfalvi református templomban zajló kutatásokról, Szilágypér és Tasnád középkori templomainak régészeti feltárásáról, a székelyudvarhelyi Székelytámadt vár régészeti feltárásainak eredményeiről, az apoldi és más evangélikus erőtemplomok helyreállításáról számoltak be a szakemberek. A konferencia 49 előadása mellett három könyvbemutatóra is sor került...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Együttműködési keretegyezmény a Magyar Nemzeti Levéltár és a BBTE között

Együttműködési keretegyezményt írtak alá a Magyar Nemzeti Levéltár és a Babeş-Bolyai Tudományegyetem (BBTE) vezetői Kolozsváron. A dokumentumot Szabó Csaba, a Magyar Nemzeti Levéltár főigazgatója és Soós Anna rektor helyettes látta el kézjegyével. [...] A magyarországi közintézmény vezetője kijelentette: Kolozsvárról történész és levéltáros hallgatókat fogadnának szakmai gyakorlatra...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Kötet: László Éva, a hangmilliomos mezzoszoprán

Bátor egyéniség, akadályokkal teli életút és kimagasló hangi adottságok – ezek azok a kulcsszavak, amelyek eszükbe juthatnak azoknak, akik eljöttek a László Éváról (1923–1995), a Kolozsvári Magyar Opera örökös tagjáról írt könyv bemutatójára csütörtökön, március 7-én az opera emeleti előcsarnokában. A hangmilliomos mezzoszoprán című könyvet Benkő Judit zenetudós, a Kolozsvári Rádió magyar tagozata komolyzenei műsorainak volt szerkesztője írta. [...] Az elmúlt másfél-két évtizedben huszonöt kiadványt jelentettünk meg, hogy elődeink előtt tisztelgünk. [...] Az a szint, amelyet ma a Kolozsvári Magyar Opera elért, annak is köszönhető, hogy volt kitől és mit örökölnünk [...] köszöntötte a könyvbemutató szép számú közönségét magyar és román nyelven Szép Gyula, a Kolozsvári Magyar Opera igazgatója...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Bemutatta a Pákei Lajos-könyvet az Idea könyvtér

Hatalmas érdeklődés övezte a Pákei Lajos, Kolozsvár egykori főépítésének életébe, munkásságába betekintést nyújtó kötet bemutatóját a Vallásszabadság Házában szerda délután. A Holnap kiadó gondozásában megjelent, igényesen kivitelezett album az építészet mesterei sorozat legújabb kiadványa. A 2002-ben indult, a magyar építészet jeles képviselőinek életpályáját bemutató sorozatban Pákei Lajos az első erdélyi. [...] A 170 éve született építész emléke előtt tisztelgő, életművét részletesen feltérképező, bőséges képanyaggal ellátott kötetet Kovács András művészettörténész mutatta be. [...] A kötet életrajzi fejezettel indul, szerzője Gaal György, az MTA külső köztestületének tagja. A könyvbemutatón jelen levő helytörténész – maga is távoli rokona a főépítésznek – felszólalásában elmondta: munkásságával Pákei bevonult az összmagyar építészet történetébe, a legnagyobb magyar építészek közé, ez a könyv pedig átfogó képet nyújt erről a pályafutásról. [...] Murádin Jenő művészettörténész, szintén az MTA külső köztestületének tagja Pákei emléktábláiról és szobortalapzatairól írt a kötetben...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Podcast: Kiss Tamással és Makkai Péterrel az RMDSZ és a magyarajkú romák viszonyáról

Rajtunk múlik, hogy a mélyszegénységből kitörés küszöbén álló romák vonzóznak találják-e a magyar identitást, iskolákat, templomokat, vagy saját intézményeket, pártokat építenek. Az erdélyi magyarul beszélő állampolgárok jelentős hányada, egyes mérések szerint akár tíz százaléka is roma lehet. Több térségben a kisebbségi magyar nyelvű oktatás veszélybe kerülne a roma diákok nélkül. Ennek ellenére a roma közösségek integrációja nagyon nehézkesen halad. [...] Ezekre és hasonló kérdésekre keressük a választ Kiss Tamás szociológus, az MTA külső köztestületének tagja a Nemzeti Kisebbségkutató munkatársával, és Makkai Péter református lelkésszel, az Erdélyi Református Egyházkerület cigánymissziójának vezetőjével...” Forrás: Atlatszo.ro: [teljes cikk >](#)

Ismertető: Erdélyi kastélyok című kötet és mai állapotuk

Erdély történetének megannyi döntő mozzanata itt zajlott le, a várakban, mik közül annyi rommá dőlt, s még maradványuk is elenyészett, másoknak falai, bástyái dacolnak az idővel s megint mások kastélyá szelídültek a fejedelemség korának alkonyán” – írja nagyon találóan Bíró József művészettörténész Erdélyi kastélyok című kötetének előszavában. [...] Összeállításunkban ezúttal Szatmár megye „idővel dacoló” kastélyaiból, középkori templomaiból válogattunk. Mondhatjuk úgy is: két pozitív és két negatív példát – amint azt Szócs Péter Levente régész, a Szatmár Megyei Múzeum igazgatója, az MTA külső köztestületének tagja megfogalmazta. [...] Az aranyosmeggyesi Lónyai-kastélyról és az erdődi várról, illetve a nagykárolyi Károlyi-várkastélyról és az ákosi középkori templomról lesz szó...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

Ismertető: Márton Áron gondolatait Ádám Gyula fotóit ötvöző háromnyelvű kötet

Gyönyörű kivitelezésű, képileg egész Erdélyt lefedő kötet született Transylvania Catholica címmel Ádám Gyula csíkszeredai fotóművész képeinek és a 85 éve püspökké szentelt Márton Áron gondolatainak ötvözéséből. A kötetről Ádám Gyulát, valamint a kötetbe az idézeteket válogató Lázár Csillát, a püspök szülőfalujában, Csíkszentdomokoson működő emlékmúzeum igazgatóját kérdeztük. [...] Óriási dolog volt számomra, hogy a Márton Áron gondolatait illusztrálhatják az én képeim – mondta Ádám Gyula, fotóművész. [...] A megrendelésnek megfelelően a kötetet eleve többnyelvűre terveztük, azzal a céllal, hogy akár távoli, más kultúrájú olvasókat is megszólíthasson fejtette ki Lázár Csilla...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Statisztika: Soha nem volt ilyen rossz a magyar és a szlovák elsősök aránya, mint az utóbbi években

Ha a szlovákiai magyar elsős diákok számát csak az abszolút számok tükrében nézzük, akkor emelkedő tendenciát látunk. Ha viszont a szlovák elsősökhöz viszonyítjuk a számukat, akkor már jóval kedvezőtlenebb a kép. A következőkben bő húsz év szlovák és magyar elsőseinek adatait vetjük össze országos szinten, járási bontásban pedig egy bő tízéves intervallum számainak alakulását mutatjuk be. [...] Az oktatási minisztérium háttérintézményétől kapott adatok alapján azt látjuk, hogy a szlovák és a magyar elsősknél tapasztalható mozgások nagyjából követik egymást. A magyar és a szlovák elsősök száma is 2000-ben volt a csúcson, akkor több mint 66 ezer szlovák tannyelvű alapiskolába beiratott elsős mellett, 4609 magyar elsőst jegyez a statisztika. [...] Az ideai magyar elsősök 6,21 százaléka nagyon messze van a 2003-as 7,1 százaléktól, de még a 2015-ös 6,7 százaléktól is. [...] A Losonci és a Rimaszombati járásában, egyértelműen a roma gyerekeknek tudható be a magyar elsősök számának az emelkedése...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Publicisztika: A magyar iskolákat alaposan félreméri az INEKO intézet

Négyévente teszi közzé az INEKO gazdaságkutató intézet az alap-, közép- és a szakiskolák rangsorolását. A szervezet a lista közzétételkor kiemelten arra kéri a nyilvánosságot, hogy az iskolák rangsorolását NE értelmezze úgy, hogy az a legjobb vagy legmagasabb színvonalú iskolák listája, mert az általuk készített rangsor „csak” a tanulók eredményeit veszi figyelembe. [...] Több pedagógus értelmetlennek tartja az ilyen listák felállítását. [...] Az általunk megszólított iskolaigazgatók és oktatási szakemberek arra is felhívják a figyelmet, hogy az INEKO listája nem egyértelműen a tanulók teljesítményét összegzi...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

A 75 éves Csemadok jubileumi ünnepe

Szombaton ünnepelte megalakulásának 75. évfordulóját a felvidéki magyarság legnagyobb kulturális-közéleti szervezete, a Szlovákiai Magyar Társadalmi és Közművelődési Szövetség, ismertebb nevén a Csemadok. A jubileum alkalmából tartott, kitüntetés átadásokkal és színes kultúrműsorral átszőtt műsorról készült időrendi összefoglalónk. [...] Megtelt a Csemadok Érsekújvári Alapszervezetének a székháza, ahol az országos tanács ünnepi ülését tartották...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Helyzetkép: Ha a bösi vízerőmű mesterséges tavaszi árasztása

Múlt szombaton kezdődött meg a Duna ágrendszerének tavaszi mesterséges árasztása, mely során a doborgazi áteresztő kapun hétfőtől 120 köbméter vizet engednek át másodpercenként, összesen 25 napon keresztül. [...] Ennek ellenére az utóbbi években legfeljebb 90 köbméter vizet engedtek át rajta, de általában inkább kevesebbet, sőt voltak olyan évek, amikor teljesen elmaradtak a mesterséges árasztások. A természetvédelemmel szemben mindig is a gazdasági szempont élvezett prioritást. A képlet szövegegyeztetés: ha Doborgaznál több vizet engednek az ágrendszerbe, a bösi turbinák kevesebb áramot termelnek. [...] Andrej Somora, az állami természetvédelmi hatóság munkatársa a Napunknak azt nyilatkozta, hogy a bösi erőművet üzemeltető Vízgazdálkodási Építővállalat legfőbb érve a tárgyalások során az volt, hogy egy intenzív mesterséges árasztás energetikai szempontból 2-3 millió euró bevételkiesést jelent, holott ez az éves termelés alig egy százaléka...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Videó: Beszélgetés a 12-éve leégett Krasznahorka várának helyzetéről

Két kisfiú figyelmetlensége, hét perc alatt lángba boruló fazsindelyes tetőszerkezet, huszonöt perces tűzvész, milliós károk az évszázadok alatt felhalmozott értékekben. Így égett le Krasznahorka büszke vára. A vár felújítása azóta sem fejeződött be. A Ma7 SzóBeszéd című műsorában azt elemezzük, vajon mikor fejeződnek be a munkálatok és mikortól lesz újra látogatható történelmük eme ékköve. Vajon miért húzódnak el ilyen sokáig a felújítási munkálatok, esetleg lehetett-e volna gyorsítani a felújítási munkálatokon, és hol is tart most ez a folyamat, ezt elemezzük stúdióvendégünkkel, Máté Tímeával, a Szlovák Nemzeti Múzeumhoz tartozó Betléri Múzeum igazgatójával. [...] A következő összeállítás az elmúlt 12 esztendő jelesebb eseményeit foglalja össze, illetve bemutatjuk az aktuális állapotot is...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Márai-titkok nyomában Ötvös Anna kassai történésszel

Harmincöt éve, 1989. február 21-én hunyt el Márai Sándor, ennek apropóján beszélgettünk Ötvös Anna kassai történésszel, a Márai Sándor Emlékiállítás egyik kurátorával. [...] A Márai Sándor Emlékiállítás öt éve nyílt meg Kassán, azóta mit tapasztalsz, milyen Márai megítélése a szlovákok körében? Sok szlovák látogatónk van. Aki olvassa a műveit, az rajong érte. A kassaiak ismerik a köztéri Márai-szobrot, de csak itt, a kiállításon döbbennek rá, hogy mekkora formátumú író volt. A megítélése egyöntetűen pozitív, legfőljebb azon megy a vita, hogy hogyan kell ragozni a nevét, Máraiho vagy Máraia...” Forrás: Vasarnap.com: [teljes cikk >](#)

Új helyszínen végzi közösségépítő tevékenységét a népszerű ipolyviski könyvtár

Új helyszínre költözött az Ipolyviski Községi Könyvtár. A községi hivatal oldalépületében otthonra lelt könyvtárat március 9-én könyvbemutatóval nyitották meg. [...] Az elmúlt kilenc év alatt ez a második költözés, amit az Ipolyviski Községi Könyvtár megélt – kezdte köszöntőjén Baka Anita községi könyvtáros. Mint elmondta 2016 előtt Baltazár Ilona és fia működtette, majd a helyi Csemadok-alapszervezet elnöksége vette át a könyvtárat. [...] Az iskola emeletén töltött közel nyolc év alatt jelentősen gyarapodott a könyvállomány. A könyvtár állománya meghaladja a 6000 kötetet...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Kassától Košicéig a filmklubokban

Miképp zajlott és hogy élték meg a korabeli emberek a trianoni átmenetet? Hogy zajlott Kassa három megszállása? Többek között ezekre a kérdésekre is választ kaptak azok, akik a hétvégén a nádszegi Malom moziban nézték meg Laczkó Sándor tavaly bemutatott filmjét az impériumváltásról. Stílusát tekintve a film egy klasszikus ötvenperces televíziós dokumentumfilm, amelyben történészek (Simon Attila az MTA külső tagja, Szeghy-Gayer Veronika, Kedves Gyula) és narrátorok [...] mutatják be az eseményeket négy helyszínen...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

Új kampány a népcsoportokért

Az autochton népcsoportok nyelvi helyzete veszélyben van Ausztriában, mondja a Népcsoporttanács Elnökök és – helyettesek Állandó Konferenciája. A konferencia emiatt egy médiakampányt indítványoz a párbeszéd elősegítésére és a törvényi megoldásokra. [...] Most ezt mind a hat népcsoporttanács elfogadta, mondta Martin Ivancsics, a konferencia elnöke...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Kaleidoszkóp – Kiállítás Bécsben

A színek és formák világában merülhetnek el a képzőművészet kedvelői március 8-án, 17 órakor bécsi In Art Stúdióban. A 14. kerületben Bánki Szilvia és Schmuck Éva bécsi magyar festők közös „Kaleidoszkóp” kiállításán olaj-és akril alkotások várják az

érdeklődőket. [...] Az alkotásokat a tervek szerint egy hónapig lehet megtekinteni a bécsi In Art Stúdióban...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

A Lendvai Könyvtár és Kulturális Központban növekvő trendben a látogatók száma

A Lendvai Könyvtár és Kulturális Központ (KKK) pozitívan – mintegy 14 ezer euró plusszal – zárta a 2023-as évet. A tavalyi évben nőtt a programok és a látogatók száma is: a könyvtárban 141 programra, míg a kultúrotthonban 168-ra várták a látogatókat. A könyvtár teljes költségvetése 461.884 eurót tett ki, ebből a legnagyobb tétel a bérek költsége, melyekre mintegy 329 ezer eurót fordítottak. Új könyvek vásárlására 49 ezer eurót (2.140 egység), programokra mintegy 50 ezer eurót. [...] A kultúrotthon költségvetése valamivel alacsonyabb volt. [...] Az intézet éves beszámolóját a múlt heti ülésen vitatta meg az intézet tanácsa...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

Podcast: Előadások a reformáció hozta szellemi felvirágzásról

A Muraszombati Területi és Tanulmányi Könyvtárban „A 450 éves első lendvai nyomtatott könyv” címmel adott elő Lendvai Kepe Zoltán, a Lendvai Galéria-Múzeum főmuzeológusa, az MTA külső köztestületének tagja mutatta be a tematikus kiállítást, amit a reformáció általános vonulatába helyezett el. Ezt követően Halász Albert, a könyvtár helytörténeti részlegével megbízott munkatársa, szintén az MTA külső köztestületének tagja a vidék nyomdászatának további állomásait vázolta. Az előadókkal Botka Ágnes szerkesztő, a Muravidéki Magyar Rádió Terepjáró műsorában beszélgetett...” Forrás: Rtvlo.si: [teljes cikk >](#)

Podcast: Zágorec-Csuka Judit muravidéki író-költő ezúttal a gyermekeket kívánta megszólítani

Zágorec-Csuka Judit muravidéki költőt, író és műfordítót, az MTA külső köztestületének tagját a felnőttirodalom képviselőjeként ismerjük. Ezúttal viszont gyermekeknek szóló költeményekkel jelentkezett. Az Ábécés gyermekversek 40 betűre című kötete kapcsán beszélgetünk a szerzővel...” Forrás: Rtvlo.si: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: Muravidék 1945-1963: A párt az oktatás küldetéséről

Ezúttal néhány, a muravidéki lakosság számára fontos tevékenység révén adunk ízelítőt a második világháború után létrejött egypártrendszer jellegéről. [...] A muraszombati járási pártszervezet 1948-as őszi közgyűlésén a muravidéki oktatásról szóló megállapításokat és javaslatokat ismertetjük. [...] Göncz László, az MTA külső köztestületének tagjának írása...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

120 éve született Vljaj Lajos

20 évvel ezelőtt, 1904. március 4-én született Vljaj Lajos (1904–1966), a szlovéniai magyar irodalom első költője, a kisebbségpolitika úttörője. [...] A 2. világháború után, de főleg az 50-es években „egyszemélyes intézményként” képviselte a muravidéki, a lendvai magyarok jogait. Nem csak fáradhatatlan politikai aktivista volt, de kultúraszervező is, a művelődésszervezői munka elindítója...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

HORVÁTORSZÁG

Éves közgyűlést tartott a Pécsi Akadémiai Bizottság

A Pécsi Akadémiai Bizottság 2024. február 23-án megtartotta év eleji közgyűlését, ahol kiemelték a határon túli magyarokkal való egyre szorosabb együttműködést. A közgyűlésen részt vett Lehecki-Samardžić Anna professzor asszony is, az eszéki tudományegyetem tanára és a PAB eszéki területi képviselője, aki elmondta: Nagy megtiszteltetés számomra, hogy a Pécsi Akadémiai Bizottságban képviselhetem a horvátországi magyar kutatókat és tudósokat, ezért igyekszem minden közgyűlésen és minden megbeszélésen aktívan képviselni a horvátországi köztestületi tagokat. A PAB-ban való jelenlétünk rendkívül fontos, mert így tudjuk népszerűsíteni kutatásainkat, munkásságunkat és általában a horvátországi magyar tudományosságot...” Forrás: Kepesujasg.com: [teljes cikk >](#)

Hó végi aktivitás az eszéki magyar iskolaközpontban

Az eszéki magyar központban az óvodától a középiskoláig lehet anyanyelven tanulni. Ebben a modern, folyamatosan megújuló intézményben azonban nemcsak a színvonalas oktatásra törekszenek, hanem számos különféle tanórán kívüli aktivitásnak, érdekes és hasznos programnak, kirándulásoknak is teret adnak. [...] Február 29-én az iskola végzős tanulói ellátogattak az eszéki Közgazdaságtudományi Kar nyílt napjára. A tartalmas és érdekes foglalkozások során a tanulók többet tudhattak meg a kar által kínált képzésekről...” Forrás: Kepesujasg.com: [teljes cikk >](#)

Harmincéves a zágrábi magyar óvoda

Azokat a zágrábi szülőket, akik kisgyermeküket szerették volna magyar nevelésben részesíteni, a Kéknefelejcs óvoda magyar csoportja várta az elmúlt 30 évben. [...] A HMDK kezdeményezésére 1994. március elsején indult a magyar óvodai csoport, a zágrábi magyarok az elsők között jelentkeztek, és megkezdődött a gyerekek toborzása. [...] A 30. évfordulót egy beszédekből és a gyerekek fellépéséből álló műsorral ünnepelték. Elmondták azt is, hogy a műsor mindegyik szereplője az óvoda egykori vagy jelenlegi növendéke...” Forrás: Kapesujtsag.com: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Pásztor Bálint: Elnökségem alatt semmiféle informális háttérhatalmak nem befolyásolhatják a folyamatokat

A Vajdasági Magyar Szövetség a jövőben is a vajdasági magyarság identitása megőrzésének és az egzisztenciateremtés érdekében fog tevékenykedni, továbbá minél több olyan helyi projektumot szándékozik felkarolni, amely javíthatja a polgárok életminőségét – hangsúlyozta Pásztor Bálint, miután a VMSZ XX., Zentán megtartott Tisztújító Közgyűlésén múlt szombaton megválasztották a párt elnökének. [...] A Magyar Szónak adott interjújában Pásztor Bálint aláhúzta: A VMSZ a kontinuitás pártja, így a kitaposott úton kell haladnia, megtartva mindazt, ami jó. [...] A nem VMSZ-színezetű értelmiség irányába való, a vajdasági magyarság érdekét szolgáló nyitás fontosságáról ugyancsak beszélt, mint arról is, hogy a jövőben senki nem „szólhat oda” a kultúra és a tájékoztatás vonatkozásában, de az egyéb területeken sem. Minden, ami a VM4K tevékenységében jó volt, az a SZLA rendszerében továbbra is működni fog. [...] Ugyanakkor igen, voltak olyan pillanatok és ügyek, amelyek vonatkozásában Lovas Ildikó az elmúlt években visszaélt az iránta való bizalommal...” Szmsz.press: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Megtartották a Gion Nándor Olvasási Versenyt középiskolásoknak

A Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesületének szervezésében idén is megtartották a középiskolások számára a Gion Nándor Olvasási Versenyt az Apáczai Diákotthon fiúkollégiumában. Az idei versenyre 17 csapat jelentkezett. [...] Az első helyezett egy utazást nyert a Zánkai Élménytáborba, míg a második és harmadik helyezettek az újvidéki Gion Nándor Művészeti Táborban vehetnek részt. Emellett minden helyezett értékes könyvjutalomban részesült...” Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Videó: Vivod Mária és Bojana Jarošenko tárlata a Vajdasági Levéltárban

Vad nő címmel nyílt tudományos fotó- és művészeti kiállítás pénteken a Vajdasági Levéltárban. Több mint 50 alkotást mutattak be a közönségnek. Vivod Mária antropológus, etnológus és tudományos kutató, valamint Bojana Jarošenko akadémiai festő és grafikus műveiből nyílt tárlat kapcsán [...] Vivod Mária elmondta: A célunk nem volt valamit bemutatni, sem eltakarni, hanem csak egyszerűen bemutatni, úgy ahogy van...” Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Videó: Hadik András hadvezérre emlékeztek Futakon és Újvidéken

Mária Terézia leghűségesebb huszárjára, Hadik Andrára emlékeztek Futakon és Újvidéken. A hadvezér halálának évfordulóján szentmisével, koszorúzással és alkalmi műsorral tisztelegtek az egybegyűltek...” Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Fókuszban a szabadkai madárvilág

Fókuszban a szabadkai madárvilág címmel indított fotópályázatot a Szabadkai Városi Múzeum Természettudományi Osztálya azzal a céllal, hogy felhívja a figyelmet a madárvilág fontosságára. [...] Kajdocsi Lovász Gabriella, főmuzeológus, az MTA külső köztestületének tagja elmondta: Ez különösen aktuális téma a globális felmelegedés és a városok terjeszkedése, miatti természetes élőhelyek elvesztése miatt. Ugyanis ezek a madarak, amelyek eddig kint, természetes élőhelyeken éltek, bekényszerülnek a városunkba...” Rtv.rs: [teljes cikk >](#)